

[Holstein.]

uhørt, at en Mand, som frivilligt baandlægger sine private Ejendele til Fordel for sine Børn og Børnebørn, mir nichts, dir nichts af Staten kan tvinges til at svare en Fjerdedel deraf til Staten, det har nemlig slet ikke noget med Lenet at gøre, er i Realiteten ren og skær Konfiskation af en Fjerdedel af de paagældende private Ejendes Værdi, intet andet. Det paagældende Indbo og de paagældende Ejendele kunde den Dag i Dag efter Loven og Grundloven paa ny belægges med fideikommissarisk Baand, og saa var der ikke Tale om at kræve Fjerdedelsafgiften igen — medmindre naturligvis et radikalt-socialistisk Flertal paa ny vedtog en Lov om, at der skulde svares en Fjerdedel en Gang til. Det skal man ikke forsværge, for der er jo ingen Grænser for, hvad de ærede Medlemmer kan finde paa, naar det gælder om at komme Godsejere eller, som det hedder: Kapitalister til Livs.

Derefter skal jeg vende mig til den anden Side af Sagen, nemlig Grundlaget for Erstatningen for den afstaaede Jord, den eksproprierede Jord, som jeg tillader mig at kalde den. Der staar jo i Loven udtrykkeligt, at Erstatningen for Jorden skal være den Pris, som en forstandig Køber vilde give for Jorden, hvis den hørte til en middelstor Bondegaard. Hvorledes skal nu denne Bestemmelse, dette Direktiv for Vurderingerne fortolkes? Det er derom, hele Spørgsmaalet drejer sig.

Jeg maa her hævde, at der overhovedet ikke er Tale om, at Landbrugsministeren, lige saa lidt som den private, kan give Vurderingsmyndighederne Instrukser om, hvordan de skal bære sig ad. Kan Landbrugsministeriet give en Landvæsenkommission, som har en Underretsdommer til Formand, eller en Over-Landvæsenkommission Instrukser om, hvordan der skal dømmes? Nej, absolut ikke. Det var jo, som jeg sagde forleden Dag, da vi havde Tugthusloven til Behandling, smukt, hvis Ministerierne, naar vi har en tvivlsom og uklar Lov, der skal fortolkes af Domstolene, ved Anordning eller Instruks kunde bestemme autentisk, hvordan Domstolene skal fortolke Loven!

Nej, det kan de slet ikke. De kan afgive en Erklæring om, hvordan f. Eks. Landbrugsministeriet for sit Vedkommende mener, at den paagældende tvivlsomme Affattelse af Loven bør fortolkes, lige saa vel som den private kan fremsætte et Indlæg overfor den paagældende Instans om, hvorledes han mener den paagældende Lovbestemmelse skal fortolkes.

Hvorledes er nu Forholdet med Hensyn

til Principperne for Jordvurderingerne? For det er jo klart, at saa længe hverken en offentlig Myndighed eller den private har ladet Spørgsmaalet om Fortolkningen af det Direktiv, som Loven opstiller for Jordvurderingerne, komme for Domstolene, saa længe maa selvfølgelig Vurderingsmyndighederne selv efter bedste Skøn fortolke den paagældende Bestemmelse i Loven. Og hvorledes er Vurderingsmyndighederne hidtil gaaet frem med Hensyn til Værdsættelse, og hvilke Principper har Vurderingsmyndighederne selv fastsat for Vurderingen af Jorder?

Vi har herom et Cirkulære af April 1911 fra Finansministeriet angaaende Regler for Prøvevurderinger til Jordskyld. Jeg vil her bemærke, for at man ikke straks skal sige, at nu modsiger jeg mig selv, at saa længe der ikke er Tale om, at en Dom har fortolket Lovens Direktiver for Jordvurderinger, er de paagældende Vurderingsinstanser selvfølgelig berettigede til at æske en Udtalelse af Finansministeriet eller Landbrugsministeriet, høre, hvad Finansministeriet mener om Forstaaelsen af det paagældende Direktiv i Loven. Selvfølgelig er de det, lige saa vel som den private, inden han lader en Sag gaa til Domstolene for at faa et tvivlsomt Lovsted fortolket, er berettiget til at rette en Henvendelse til Landbrugs- eller Finansministeriet for at høre dets Mening om det paagældende Spørgsmaal.

Og Finansministeriet har i Cirkulære af April 1921 udtalt, at Udtrykket: „en forstandig Køber af en middelstor Bondegaard“ maa forstaaes saaledes, at Jorden tænkes solgt fra en middelstor Bondegaard til den bedst mulige økonomiske Anvendelse. Saaledes var Finansministeriets Opfattelse i 1911.

Under Ravnholt-Sagen fremlagde Højesteretssagfører Graae paa Besidderens Vegne en Godkendelse fra Højesteretssagfører Bülow af, at hans Udtalelser under Lensafløsningsproceduren, altsaa Proceduren om Spørgsmaalet om, hvorvidt hele Lensafløsningsproceduren var grundlovsmæssig, med Hensyn til dette Spørgsmaal, Spørgsmaalet om Erstatningen for Jorden, var afgivet paa Justitsministeriets Vegne. Og Hr. Bülows paa Justitsministeriets Vegne afgivne Udtalelser lød — jeg citerer et Par af Udtalelserne ordret — saaledes:

„Besidderne skal have fuld Erstatning for Jorden. Jeg siger fuld Erstatning; ja, de skal endog have mere, end de har Krav paa efter Grundloven, fordi Niveaueet for Bondegaardsjord gennem